Memo Buitenplaats Het Huys ten Donck Ridderkerk

Inleiding

Op woensdag 5 juni 2019 is de Raad van gemeente Ridderkerk door de Stichting Huys ten Donck geïnformeerd over de plannen rondom Buitenplaats Huys ten Donck. De presentatie van deze avond is als bijlage bij dit memo gevoegd.

Deze informatieavond was nodig omdat bij eerdere bespreking in de Raad op 26 november 2018 een aantal vragen waren ontstaan die nog onvoldoende duidelijk beantwoord konden worden. Het betrof de volgende vragen:

- Wat is het totaalplan voor Buitenplaats Huys ten Donck?
- Wat is hierbij de rol van gemeente Ridderkerk?
- Welk verdienmodel ziet de Stichting Huys ten Donck als reëel?
- Als gemeente Ridderkerk investeert in het project Donckse Getijdenhaven en Grienden: wordt dit gebied dan ook openbaar toegankelijk?
- Als gemeente Ridderkerk investeert: wie doet het beheer en onderhoud en wie betaalt dat?

De informatieavond van 5 juni 2019 heeft in grote lijnen antwoord gegeven op bovenstaande vragen. Op verzoek van gemeente Ridderkerk geeft de Stichting Huys ten Donck in dit memo een schriftelijke beantwoording van de vijf vragen.

1. Wat is het totaalplan voor Buitenplaats Huys ten Donck?

Op dit moment is er nog geen totaalplan voor Huys ten Donck. Het schetsontwerp voor de Voortuyn uit 2019 betreft een oriënterende studie en nog geen door de Stichting Huys ten Donck vastgesteld document.
Wel zijn, mede op basis van deze studie, een aantal zaken zeer duidelijk geworden. Onderstaand een beschrijving van wat we op dit moment zeker weten.

Kernwaarde cultuurhistorie

We weten zeker dat Buitenplaats Het Huys ten Donck een schat aan cultuurhistorie in zich heeft. Het betreft een combinatie van materieel erfgoed van gebouwen, interieur en landschapsinrichting en immaterieel erfgoed in de vorm van verhalen over de positionering van het buitenplaats in haar grotere omgeving en de geschiedenis van de regio Rotterdam. Buitenplaats Het Huys ten Donck is in grote mate verbonden geweest met de ontwikkeling van gemeente Ridderkerk. Dat Het Huys ten Donck zich in de top-20 van Nederlands belangrijkste Rijksmonumenten bevindt, bevestigd dit. Naast de individuele monumentennummers, is ook de gehele Buitenplaats als ensemble ooit als een van de eersten in Nederland als Rijksmonument en Natuurmonument aangewezen.

Stichting Het Huys ten Donck
Benedenrijweg 461, 2983 LA Ridderkerk | T: 0180 41 56 56
E: ontvangen@huystendonck.nl | W: www.huystendonck.nl
KVK: 41125889 | Rekeningnummer: NL53 RABO 0130.2786.37

Kernwaarde groene long

Een tweede kernkwaliteit is de groene buitenruimte van het Buitenplaats Huys ten Donck. In de steeds verder verstedelijkende regio vormt Buitenplaats Huys ten Donck een groene long met belangrijke waarden voor natuur, recreatie en biodiversiteit. Belangrijke component hierin is het historische gegeven van het directe adres van de buitenplaats aan de rivier. Logisch gevolg hiervan is de ambitie om de 'zichtbaarheid vanaf' en de 'bereikbaarheid over' de rivier te willen versterken.

Kernwaarde duurzame exploitatie

Een derde wat zeker is dat er grote urgentie is om het gehele ensemble duurzaam te behouden en beschermen. Er is (veel) geld nodig voor de instandhouding en bescherming, wat op dit moment vanuit de exploitatie van het buitenplaats niet 1:1 beschikbaar is. De ambitie is duurzame instandhouding en bescherming van het resterende geheel; dit gaat niet samen met nieuwe verkoop van land.

Met welke activiteiten is de Stichting doende?

- BRIM (Besluit Rijkssubsidiering Instandhouding Monumenten – restauratie/herstelsubsidie) en SIM (Subsidieregeling Instandhouding Monumenten - onderhoudssubsidie)-subsidies voor meerjarige restauratie en onderhoud van park en gebouwen (via Rijksdienst van het Cultureel Erfgoed);
- Europese en provinciale subsidie in het kader van Programma Rivier als Getijdenpark met o.a. het herstel van de historische getijdehaven en grienden;
- Zonering van de Voortuyn is door de Stichting vastgesteld;
- Opbrengst van uitgifte van kavels aan de Donckselaan komt ten goede aan de Stichting, volgens anterieure overeenkomst tussen Stichting en Gemeente Ridderkerk;
- Herbestemming van de bijgebouwen op de Buitenplaats, met o.a. lopende aanvraag voor de Grote Restauratieregeling 2019-2021;
- Short-list voor subsidieaanvraag bij provincie Zuid-Holland voor restauratie van cultuurgoederen;
- Dagelijkse activiteiten van verhuur, foto- en filmproducties, huwelijken, jaarlijkse fair, seizoensrondleidingen, samenwerkingen met opleidingen en vrijwilligers, en ontvangsten op het Huys ten Donck;
- Professionalisering van de organisatie van de Stichting;
- Uitwerking toekomstperspectief naar concreet totaalplan met haalbaarheidsonderzoek; af te ronden binnen een jaar.

2. Wat is hierbij de rol van gemeente Ridderkerk?

Voor ons is duidelijk dat we dit als Stichting Het Huys ten Donck niet alleen kunnen. En dat het ook niet gaat lukken als we enkel met gemeente Ridderkerk samenwerken. In de voorbije periode zijn we daarom op zoek gegaan naar nieuwe partners om mee samen te werken. Op dit moment is de Stichting in gesprek met de volgende partijen: gemeente Ridderkerk, Programma Rivier als Getijdenpark, Rijkswaterstaat, provincie Zuid-Holland, Zuid-Hollands Landschap, Natuurlijke zaken (adviestak Noord Hollands Landschap), Hylkema Erfgoed en anderen.

De rol van gemeente Ridderkerk is in 2018 vastgelegd in de Intentieovereenkomst. Het betreft een betrokken en ondersteunende rol als het gaat om planologische begeleiding en ondersteuning van de bovengenoemde drie kernwaarden van Buitenplaats Het Huys ten Donck.

3. Welk verdienmodel ziet de Stichting Huys ten Donck als reëel?

Duurzame instandhouding is cruciaal bij de uitwerking van het toekomstperspectief naar een concreet totaalplan. Qua inkomstenstromen denken wij aan de volgende onderdelen:

- Inkomsten uit subsidies en fondsen;
- Inkomsten uit dagelijkse activiteiten en exploitatie van monumentale objecten (gebouwen en groen) op de Buitenplaats;
- Inkomsten uit bereikbaarheid over de rivier via het historische getijdenhaventje;
- Inkomsten uit erfpacht m.b.t. woningbouw aan de Donckselaan en een deel van de Voortuyn.

4. Als gemeente Ridderkerk investeert in Donckse Getijdenhaven & Grienden: wordt dit gebied dan ook openbaar toegankelijk?

De wandelpaden langs de Voortuyn zijn straks opengesteld met huisregels, zoals gebruikelijk bij natuurgebieden en buitenplaatsen. De huisregels gaan onder andere in op veiligheid, natuurwaarden, respect voor andere gebruikers. Daarnaast worden er met minimaal twee exploitanten (waaronder de watertaxi) afspraken gemaakt om in het haventje te kunnen aanmeren om bezoekers af te zetten.

5. Als gemeente Ridderkerk investeert: wie doet het beheer en onderhoud en wie betaalt dat?

De Stichting Huys ten Donck ziet geen rol voor gemeente Ridderkerk in het beheer en onderhoud van het project Haventje van Buitenplaats Het Huys ten Donck. Voor het beheer en onderhoud van de verdere landschapsinrichting zijn wij in gesprek met Rijkswaterstaat en Zuid-Hollands Landschap.

Bijlage: Raadspresentatie Huys ten Donck, 5 juni 2019

© Stichting Huys ten Donck, 25 september 2019